

www.NovaRepublika.bg

**НОВА
РЕПУБЛИКА**

НОВА ИКОНОМИКА

www.NovaRepublika.bg

**НОВА
РЕПУБЛИКА**

ПРОГРАМА ЗА НОВА ИКОНОМИКА

7% РЪСТ

770 ЕВРО СРЕДНА РАБОТНА ЗАПЛАТА

**700 000 НОВИ РАБОТЕЩИ
В СВЕЛТА ИКОНОМИКА**

България не забогатява достатъчно след влизането си в ЕС. Сравнението със страните от Вишеградската четворка, Балтийските републики и съседна Румъния показва, че ние се възползваме най-слабо от европейското си членство. Ние не настигахме богатите страни, а изоставаме от съседите си.

Бедността ни се дължи на корупция, тежка партийна администрация и некомпетентно управление.

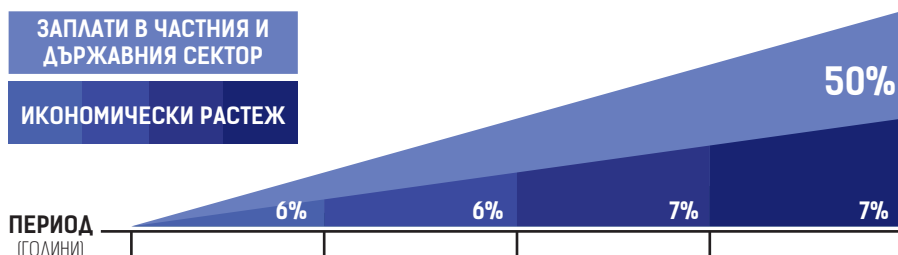
Българската икономика може повече, българският бизнес може повече. Но те трябва да бъдат освободени от партийния и бюрократичен рекет и насърчени със смели реформи и инвестиции в образованието, за да осигурят на българите по-високи доходи и достойни пенсии.

Само свободната икономика и свободният пазар са способни и ефективно създават блага и благосъстояние за най-голям брой граждани, но в условията на законност, ясни и предвидими правила и надеждно прилагане и налагане на законовите мерки и прозрачност на договорите.

Основната цел на Нова Република е:

Постигане на висок и устойчив растеж на икономиката между 6% и 7% на годишна база. Вследствие на икономическия растеж, ще се постигне увеличаване на заплатите с 50% за четири години и в частния и в държавния сектор.

1. ДАНЪЦИ И СРЕДА ЗА МАЛКИЯ БИЗНЕС

1.1 Бюджет и национални данъци

• Няма да увеличаваме нито общата данъчна тежест, нито отделни данъци, осигуровки и такси. Напротив - ще намалим отделни данъци и рязко ще освободим бизнеса от излишни и вредни такси. И преди всичко – ще премахнем “данък рекет” и “данък бумащина”. Ще запазим плоския данък върху личните и фирмени доходи.

- Незабавно ще премахнем “данък уикенд”.
- Ще намалим ДДС за храни, книги и лекарства на 9%.

• Ще работим за балансиран бюджет и постепенно намаляване на съотношението гълг/БВП. Нов гълг може да се поеме единствено с цел инвестиции в образованието, при условие, че са изчерпани вътрешните резерви за осигуряване на нови приходи и намаляване на излишни разходи.

• Срещу всеки разход ще планираме ясен и измерим резултат (истинско програмно бюджетиране).

• С влизането на България в “чакалнята” ERM-2 и в банковия съюз, рязко ще се опростят процедурите за търговия в рамките на ЕС, ще се улеснят инвестициите у нас и **ще се понижат наполовина лихвите по банкови кредити.**

1.2 Прозрачност, отчетност и антимонополни мерки

• Ще приложим съществуващото законово изискване всички нови нормативни актове и всички промени в действащи нормативни актове да включват предварителна и последваща оценка на въздействието върху засегнатите граждани и фирми.

• Ще забраним клаузи за търговска тайна при договори за приватизация, концесия, обществени поръчки и други сделки, сключвани от гържавата чрез нейни органи.

• Административните услуги ще станат изцяло електронни.

• Ще наложим отхвърления от 43 НС закон за намаляване на наказателната лихва за забава, която в България е една от най-високите в ЕС (ОЛП плус 10%) и диференциране на физически лица (да стане ОЛП плус 4%) и търговци (да стане ОЛП плус 8%).

Ще въведем електронно управление и унифицирана документация на обществените поръчки, което ще гарантира честни правила и честна конкуренция между участниците. Чрез включване на звено за организация и провеждане на поръчките, което е независимо от възложителя, изпълнителя и Министерски съвет, ще спрем източването на бюджета, чрез нагласени обществени поръчки.

1.3 Независими регулатори

- Ще приемем ново законодателство за защита на конкуренцията и предотвратяване на злоупотреби с господстващо пазарно положение, картелиране и други форми на изкривяване на пазара.

- Специално за пазара на горива – ще премахнем монопола при акцизните складове, като инструмент за подобряване на конкурентната среда и облекчаване на вноса.

- Ще извадим обжалването на обществените поръчки от КЗК и ще го пренасочим към административните съдилища.

1.4 Европейска интеграция заедно със запазване на конкуренцията

- Категорично ще се противопоставим на увеличение на българските данъци под формата на “данъчна хармонизация”.

- Ще предприемем незабавни мерки за включване на България в ERM II и присъединяване към Европейския банков съюз.

- Ще се борим с всички сили за приемане на България в Евророната до края на мандата, като ще водим активна европейска политика заедно с Румъния в тази посока.

• С влизането на България в “чакалнята” ERM-2 и в банковия съюз, рязко ще се опростят процедурите за търговия в рамките на ЕС, ще се улеснят инвестициите у нас и **ще се понижат наполовина лихвите по банкови кредити.**

1.5 Край на партийния и чиновнически рекет върху бизнеса:

- Ще въведем универсално приложение на принципа на **мълчаливото съгласие в администрацията.**
- Ще задължим всяка общинска администрация да предоставя на бизнеса изчерпателен списък с изисквания за различните видове дейност.
- **Бизнес ще се започва с декларация за изпълнение на изискванията за съответния вид дейност, а не след предварителни проверки и изнудване от бюрократи.**
- Ще въведем тежка дисциплинарна и наказателна отговорност, както и лична имуществена отговорност за длъжностни лица, които забавят нужните на бизнеса разрешения и документи.
 - Ще сложим край на „безсрочните” проверки на редица административни органи.

2. ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЯ И МЕСТНИ ДАНЪЦИ И ТАКСИ

Децентрализацията е определящо условие за ръста на икономическото развитие на всяка държава.

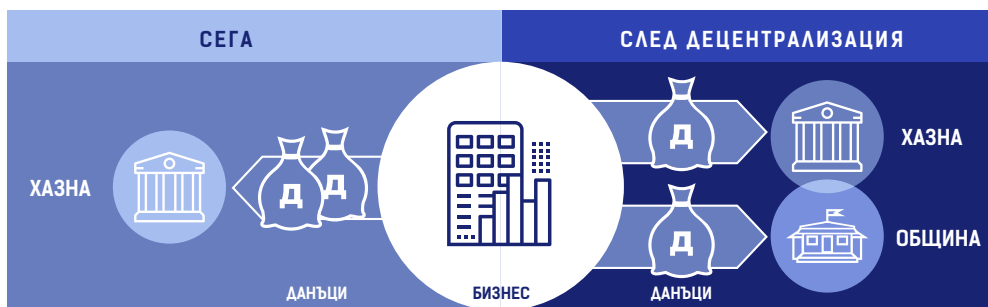
2.1 Държавата към момента е свръхцентрализирана.

България е на 27-мо място в ЕС по степен на децентрализация. Страната ни е останала последната в Европа, в която 15 министерства и 15 министри са концентрирали огромен ресурс.

Най-важното е, че липсва второ ниво на управление, което е принцип и признак за недемократичност в страната. Дванадесет години е отлагана тази реформа.

1. Безспорен факт е, че у нас **финансовата децентрализация е спряла** през последните години. Общините, които са и бенефициенти, се намират в подчинено положение спрямо централната власт, тъй като изпълнителната власт е тази, която управлява републиканския бюджет и евросредствата по различните програми. Минимумът промени, които следва да бъдат приети, са:

• Превръщане на 50 % от ДДФЛ и 50 % от данък печалба на юридическите лица в местен данък (тоест да остават там, където са изработени), които средства да не бъдат подлагани под съмнение или ограничавани от централната власт по партиен признак;

• Осигуряване на политическа и партийна независимост на органите за местно самоуправление при усвояване на евросредствата. Единственият начин за успешното разрешаване на този важен проблем е създаването на система за преки отношения между европейските институции и общините, които биха могли напълно да изключат всякаква роля на други органи на централната власт.

2.2 Най-важно условие за стопански просперитет е модерна регионална политика, регионализация и регионална конкуренция в икономическия живот.

Към момента, областните управители са изцяло политизирани. Те служат единствено за разпределяне на властови позиции и за партийни хранилки и не изпълняват обществено значими функции. Те нямат финансови правомощия, самостоятелни бюджети, собствени приходи, собственост и др. Налице е некоординираност в секторните политики на областно равнище. Архаичната и остаряла уредба на областните управители като заместници на партийните централи, не би могло да се считат за истинска регионална власт в своя европейски смисъл, която е и една от основните критики към България от ЕК.

Ще наложим **истинско второ ниво на местно самоуправление с демократично избрани органи**. Във връзка с това ще е необходимо да се измени член 143 от българската Конституция, така че областният управител да бъде заменен с избран орган. Във всички доклади ЕК и давани препоръки тази мярка се определя като най-важна и необходима. Ще предложим и обединение на някои области в общи региони със собствен човешки и икономически конкурентен потенциал.

2.3 Ще окрупним икономически нежизнеспособните малки общини, което води до:

- икономически ползи поради икономията от мащаба;
- бюджетни ползи;
- данъчно уеднаквяване и корекция на структурните несъответствия;
- подобряване на управленските умения благодарение на по-добра организационна структура и избягването на припокриване и дублиране и др.

2.4 Ще обединим и районите в Столична община в по-големи и по-самостоятелни административни единици.

2.5 В дългосрочен план - в края на мандата ще предложим на НС цялостно кодифициране на местното самоуправление, в т.ч. и административно-териториална реформа.

Прекалено големият и тромав нормативен обем прави все по-трудно за местните власти и гражданите да познават приложимите закони и да защитят своите права и интереси. Общо казано, системата на местното самоуправление трябва да се основава на по-компактна законова уредба. Към момента отделни правомощия са разпръснати в над 250 нормативни акта. Ще бъде целесъобразно да се приеме „кодекс“ на местното самоуправление.

3. МЕСТНИ ДАНЪЦИ И ТАКСИ:

Таксу: Всяко българско домакинство и всяка българска фирма страдат от грабежа, наречен “такса смет”. Плащаме такса смет на база данъчна оценка, а не според замърсяването. Това е втори, незаконен данък, с който партиите издържат боклукчийската мафия и купуват гласовете на работниците ѝ. Според Закона, размерът би трябвало да се определя от направените разходи за осигуряване на услугите по сметосъбиране, сметоизвозване и почистване. На практика общините, за да запълнят бюджетните си дупки, формират стойност на този данък, многократно надхвърляща стойността на реалните разходи по извършване на посочените дейности. Плащаме за услуга, която не получаваме, плащаме няколко пъти над задължението си.

Няма справедлива методика – колкото отпадеци изхвърляш, толкова плащаш. **Особено тежък е грабежът на малкия и среден бизнес, който плаща в десетки пъти над реалното си задължение.**

- Ще приемем ясна методика за справедливо изчисляване на такса смет според количеството на произведената смет от домакинствата и бизнеса. До нейното приемане, за да се ограничи произвола в определянето ѝ, ще изменим чл. 67, ал 2 от ЗМДТ и ще въведем правилото промитите за такса смет за бизнеса да не надвишават с повече от 30% тези за физическите лица.

Данък МПС

Основен проблем във всички региони на страната е състоянието на уличната мрежа. Основно оплакване сред хората е липсата на справедливо разходване на средствата от местния данък МПС, който те редовно заплащат и който ежегодно расте, а проблемът с дупките по улиците не е решен. На практика общините събират високи данъци, които не отиват по предназначение – за подобряване на инфраструктурата, за изграждане и ремонт на пътища, за светофари и маркировка, а се използват съобразно решенията на администрацията за покриване на други нужди.

- Ще изменим ЗМДТ, като задължим общините сумите, събрани от данък МПС, да се използват само за поддръжка на пътната и уличната мрежа и инфраструктурни проекти, свързани с движението по пътищата.

4. ЕНЕРГЕТИКА

Целта на енергийната политика на България е да гарантира енергийна сигурност на възможно най-ниска цена. Ще следваме национално-отговорна и пазарно-ориентирана политика, от която изгода ще имат всички потребители на енергия, а България ще придобие геополитически суверенитет.

Финансовите ползи за бюджета и бизнеса ще бъдат 10 – 20 млрд евро в рамките на 20-годишен период.

За постигането на тази цел е необходима оптимална комбинация от региони подцели:

- **енергийна независимост чрез използване на местните енергийни ресурси и диверсификация на вносите;**
- **опазване на околната среда и здравето на хората, внимание към климатичните промени;**
- **стимулиране навлизането на нови енергийни технологии в областта на производството, разпределението и съхранението на енергия;**
- **всеобхватни мерки за енергийна ефективност; мерки за подпомагане на енергийно бедни потребители.**

4.1 Сектор Електроенергетика

България разполага с инсталирани електроенергийни мощности, чието потенциално производство надхвърля нуждите на вътрешния пазар и възможностите за износ на цените, на които произвеждат. При очакваната работа на АЕЦ Козлодуй до 2037-2039 г. и при наличието на обновените въглищни централи в Маришкия басейн, решение за заместващи базови мощности ще трябва да се взема след около 10 години. Развитието на енергийните и енергоспестяващи технологии предполага да не се бърза с това решение, тъй като оптималният избор тогава вероятно ще е много различен от този, направен днес. Междувременно България следва да се фокусира върху изглаждането на големите разлики между минималния и максимален товар на системата. Спестяванията от разполагаемост, студен резерв, поддържане на преоразмерена мрежа за пренос и разпределение и нискоефективни инвестиции в генериращи мощности ще възлязат на стотици милиони лева годишно. Тези средства ще са достатъчни да изплатят необходимите инвестиции в компютъризиране на електроенергийните мрежи и системи (умни мрежи). Спестяванията могат да бъдат използвани и за социални политики по отношение на енергийната бедност.

- Придобитото оборудване за АЕЦ Белене ще бъде оползотворено за нуждите на АЕЦ Козлодуй (парогенераторите) или ще бъде продадено. Това следва да бъде условие за сътрудничеството с Русия в други области.
- Преференциални тарифи за производство на електрическа енергия няма да има. Необходими са обаче гъвкави процедури за насърчаването на децентрализирано производство от малки мощности, без даване на предимства на конкретна технология, при спазване на определените екологични стандарти.
- Като резервен вариант могат да бъдат използвани малки газови централи, които са сравнително евтини и маневрени, но цената на горивото е волатилна.
- Необходимо е решение за оползотворяването на хидроенергийния потенциал на реките Дунав и Места, както и други големи хидроенергийни проекти (напр. язовир Яденица).
- По-сложната и децентрализирана система изисква и съответна пазарна инфраструктура. Реалната либерализация на пазара ще бъде доведена докрай, а електроенергийната борса ще бъде доразвита като мащаб и инструментариум.

4.2 Сектор природен газ

Газификацията в България е слабо развита, като резултат и за сметка на използването на природния газ като инструмент за геополитически натиск. Ще прекъснем тази връзка и ще дадем възможност на индустрията и бита да могат да разчитат на надеждни доставки на ниска цена. Усилия са необходими в три посоки:

- **Продължаване на проучванията за местен добив в Черно море, включително от газови хидрати. България може да развие научен и търговски потенциал и да се нареди сред лидерите в тази нова област;**
- **Довършване на междусистемните връзки с Гърция и Турция чрез преодоляване на съпротивата на сегашния монополен доставчик и комплексна балканска дипломация;**

• **Активна позиция за ускоряване на работата по Европейския енергиен съюз, който да доведе до синергия и лостов ефект в отношенията ни с доставчици на газ на значително по-ниски цени (референтна стойност цената, по която купува Германия**

Газоразпределението ще бъде насърчено чрез активен преглед на извършеното от сегашните лицензианти.

4.3 Сектор течни горива

• Политиката на България ще бъде насочена към заместване на потреблението на течни фосилни горива, които вредят на здравето на нацията и водят до външнотърговски дефицит и изтичане на национален доход. Те са традиционно важни за постъпленията от акцизи, но дори и тук гържавата прилага най-ниското ниво в ЕС, за да гарантира свръхпечалбите на господстващите пазарни играчи. Ще бъдат въведени преференции за енергоефективни и чисти автомобили (напр. хибридни, електрически, с горивна клетка и др.).

Ще създадем предпоставки реформираната съдебна система и гържавни регулатори да се преборят с пазарните злоупотреби в сектора, от които обществото и бюджетът губят 1-1.5 млрд лв годишно. Като краткосрочна мярка гържавата може да се намеси като пазарен участник в сектора на акцизните складове.

• Специални мерки за освобождаване на пазара на горива. Днес този пазар се намира под пълния контрол на една вертикално интегрирана икономическа група. В резултат българските граждани и фирми плащат значително по-високи цени, а българското правителство събира по-малко данъци.

Нашите мерки включват:

- Законодателна забрана производителите и търговците или свързани с тях лица, да имат господстващо положение или концентрация, в сегмента на данъчните складове.
- Данъчните складове да бъдат регулиране като обществени доставчици (utilities) със задължителен, свободен и равнопоставен достъп до тях и публичност на цените за наемане.
- Разрешаване за използване на лицензирани складове в съседни страни от ЕС.
- Стъпвайки на сериозната база като производител на автомобилни компоненти, България ще подкрепи проекти в сферата на е-мобилността. Електромобилите ще бъдат важен компонент на умните енергийни мрежи и ще допринесат за грастично по-чист атмосферен въздух.

5. ТРАНСПОРТ И ИНФРАСТРУКТУРА

Транспортните решения, които предлагаме за европейска България са фокусирани върху чистата и удобна за придвижване на пешеходци и велосипедисти среда в населените места и екологични и ефективни начини за превоз на хора и товари на дълги разстояния.

Въпреки, че през последните години транспортът и транспортната инфраструктура бяха изведени на преден план, състоянието на сектора не е удовлетворително. В рамките на 10-те години членство на България в Европейския съюз транспортната мрежа трябваше да бъде преобразена, като за целта бяха усвоени милиарди левове от Европейските фондове за изграждане на шосейни магистралаи и пътища, железопътни линии, летища, пристанища и водни пътища. Всъщност, за тези 10 години голямата цел на всички правителства бе да се усвоят средствата от оперативните програми.

Така в момента остават нереализирани най-важните условия за устойчивото функциониране на транспортната система, а именно:

- Увеличават се задръстванията, транспортната мрежа остава неефективна;
- Не е гарантирано безопасното придвижване на хора и стоки от врата до врата
- Не е постигнат интегритет между националната и европейската транспортна мрежи;
- Не е постигнат интегритет между различните видове транспорт;
- Българската икономика не се възползва от стратегическото географско разположение на страната ни;
- Пристанищната инфраструктура и водният транспорт се намират в колапс;

В резултат - най-важните за икономиката на страната транспортни връзки с държавите-членки на ЕС по направление Север-Юг и по река Дунав са напълно занемарени. Транспортната и инфраструктурна политика, водена през последните десет години обрича Северна България на бедност, изостаналост и обезлюдяване.

Цели и политики

Географското местоположение на България предопределя много добри условия за развитие и функциониране на транспортната система. Преминаването на 5 трансевропейски транспортни коридора е показателно за възможностите за превръщане на страната в най-големия транспортен център на Балканите и в Източна Европа.

Подобряването на достъпността и условията за мобилност на населението, както и създаването на устойчив транспортен пазар, са основни наши цели в областта на транспорта.

Политики за постигане на целта:

- Разработване и развитие на интермодалните решения при превозите на пътници и товари;
- Изграждане на транспортна инфраструктура, достъпна за всеки жител на страната;
- Гарантиране на пазарните принципи и конкуренцията чрез засилване на независимостта на регулаторните органи в транспорта;
- Въвеждане на система за управление на безопасността на цялата транспортна система на страната;
- Внедряване на нови технологии и модерни системи за управление на транспорта;
- Развитие на пристанищната инфраструктура и водния транспорт, ведно със стопански зони в близост до пристанищата;
- Съвместимост между водния и железопътния транспорт;
- Интегриране на националната с европейската транспортна системи.

5.1 Приоритетни насоки и мерки за подобряване на транспортната система

Ще преосмислим досегашната политика за инвестиции в областта на транспортната инфраструктура, като поставяне на клиента (хората и бизнеса) на първо място, вместо интереса на „асфалтовата мафия“.

- Ще инвестираме приоритетно в развитие на транспортните връзки Север-Юг, свързващи България с Гърция и Румъния;
- Приоритетно ще работим за изграждане на четирилентовия скоростен път Ботевград-Видин и ще изградим обходния път на град Димово;
- В рамките на мандата ще извършим цялостно проектиране на тунела под Петрохан;
- Особен приоритет ще бъдат ЖП връзките Видин-Солун, Русе-Капитан Андреево, Русе-Варна и пътните връзки София-Видин и Варна-Бургас;
- В рамките на мандата ще завършим магистрала Хемус и качествени пътни връзки между нея и градовете Русе и Видин;
- Ще осигурим концесии за нови терминали на пристанищата Русе, Видин и Варна, както и интермодална ЖП свързаност на коридора Русе-Варна.
- В резултат на тази политика, ще възстановим икономиката на Северна България и ще я превърнем в център на преработваща промишленост и транспорт на стоки, предназначени за пазара на Западна и Централна Европа.
- Ще увеличим рязко приходите в държавния бюджет, като въведем без корупционни практики тол-системата за товарни превозни средства и електронната винетка.

За подобряване и съгласуване на държавната политика в сферата на регионите, транспорта и инфраструктурата, ще подчиним на АПИ на Министерство на транспорта, а в перспектива ще предложим обединение на транспортното и регионално министерства.

6. ТРУДОВА ПОЛИТИКА И ПЕНСИОНЕН МОДЕЛ за повече заети и за възстановяване на бедните райони.

6.1. Българското трудово законодателство е променяно стотици пъти от приемането на КТ през 1986г. до днес. Но въпреки всички промени, КТ си остава социалистически закон, създаден за да спира, а не за да насърчава предприемачеството, малкия бизнес и свободната инициатива. Всички представители на гребния и семеен бизнес посочват като основни пречки пред развитието си корупцията, липсата на подготвена работна ръка и административните пречки, които трудовото законодателство поставя пред малкия работодател.

Осигурителната политика, насърчавана от партиите, синдикатите и големите компании, не отчита нито нуждите на малкия и семейния бизнес, нито особеностите на българските региони и демографската структура на обществото.

В резултат - през последните десет години у нас над половин милион души са трайно заети в сивия сектор, а бедните райони, предимно в Северна България, критично се обезлюдяват и изостават непоправимо в социалното си и стопанско развитие.

Ние ще обърнем трудовата политика към малкия бизнес, към българското семейство и към обедняващите райони на страната:

- Ще приемем нов Кодекс на труда, който отчита нуждите на малкия бизнес от гъвкава уредба на трудовите отношения;
- Ще насърчим почасовата заетост, нагомната работа и излизането на светло на временната заетост;
- Ще дадем по-голяма свобода на агенциите за временна работа като основно решение на проблема със сивата икономика в туризма, земеделието, сезонната заетост и наемането на ниско квалифицирана работна ръка;

- Ще уредим обучението на работното място и ще въведем облекчения в осигуряването на лицата, които са в период на обучение;

- Няма да допуснем неконтролиран популистски ръст на минималната работна заплата, който води до загуба на работни места и до намаляване на доходите на квалифицирания персонал;

- Ще въведем регионални нива на минимален почасов доход, според икономическото развитие на регионите;

- Ще въведем регионални минимални осигурителни прагове за наети и самонаети лица, отчитащи реалните нива на доходи в различните професии и региони;

- Ще отменим минималните прагове за всички стартиращи бизнеси и самонаети лица, започващи за първи път дейност в определена професия;

- Ще въведем специално данъчно и осигурително облагане на семейния микробизнес бизнес: Всички членове на семейства, заети в малко семейно предприятие ще могат да ползват обща семейна осигуровка, в размер не по-висок от двойния размер на минималния осигурителен праг за самонаети лица;

- Като друга форма на насърчаване на семейното предприемачество и фермерство и основна мярка срещу обезлюдяването на регионите и демографската криза, ще въведем и данъчни облекчения за семейства с над две деца, заети в семеен микробизнес.

С прилагането на тези мерки, ще дадем шанс на българския малък бизнес и особено на семейния бизнес и семейното фермерство в малките населени места да излязат на светло. Това ще даде и мощен тласък на приходите в НОИ и шанс за значително увеличаване на пенсиите на днешните пенсионери.

6.2. За постигане на поносими размери на пенсиите и съответно

- насърчаване на активните българи да се осигуряват на целия си доход, реформата на трудовото законодателство е необходима, но не достатъчна. Демографската криза обрича българите на постоянно увеличаване на трудовия стаж без повишаване на покупателната способност на пенсиите.

Солидарната система сама не дава отговор на нуждата от по-високи пенсии. Българските граждани разбират това и затова отказаха да подкрепят предложената от ГЕРБ и Владислав Горанов национализация на втория пенсионен стълб и личните им пенсионни спестявания.

Постигане на среден размер

НОВООТПУСНАТА пенсия от 700 лева (358 Евро) и среден размер на заварените пенсии от над 500 лева (255 Евро) след 4 години.

Първо е важно да се уточни, че сме против всяко увеличаване на осигурителната тежест. Също така не приемаме увеличаването на пенсиите да бъде за сметка на дефицит в бюджета.

В този смисъл увеличаването на пенсиите ще стане с четири способа:

- Приемаме справедливото решение пенсиите да се увеличават с номиналния растеж на икономиката. Очакваме увеличаване на приходите от пенсионни вноски пропорционално на растежа на икономиката.
- Мерките в трудовата и осигурителната политика ще допринесат за рязко увеличаване на броя на осигурените лица – до 700 хиляди работещи от нагдомния сектор и семейния микробизнес ще излязат на светло;

• Събраните допълнителни средства от затягането на контрола върху сивата и черна икономика, монополи, картели и други изкривявания на конкуренцията ще постъпват в Сребърния фонд. Тези средства ще започнат да се управляват активно, така че да се постигне благоприятна доходност, която да служи за повишаване на пенсиите. Нашето очакване е в рамките на 4 години да бъдат акумулиране между 12 и 15 млрд. лева в Сребърния фонд.

• Ще въведем правото на гражданите сами да решават дали да продължат да работят след навършването на задължителната пенсионна възраст. Така по доброволен начин ще се увеличи пенсионната възраст и средната пенсия. Нашето очакване е, че около 30% от хората ще предпочетат да работят между 3 и 5 години допълнително.

• В дългосрочен план – след осем до десет години – постигането на среден размер на пенсията над 350 Евро ще бъде обезпечено чрез активно управление на личните спестявания от втория стълб на пенсионната система.

Нужно е активно насърчаване на втория пенсионен стълб и на всички форми на лично спестяване за старини:

- **Запазване на тристълбовия пенсионен модел** (същият включва осигуряване в НОИ; в задължителните пенсионни фондове - универсални и професионални, управлявани от частни пенсионноосигурителни дружества и в доброволните пенсионни фондове, също управлявани от частни пенсионноосигурителни дружества). Отделните елементи на тристълбовия модел трябва да се надграждат и допълват, за да може всеки един от тях да осигури определен размер на заместващ доход на трудовото възнаграждение отпреди пенсионирането и в крайна сметка то да бъде на адекватно ниво спрямо получавания трудов доход.

- **Стимулиране развитието на капиталовите пенсионни схеми** (т.е. частните пенсионни фондове - универсални, професионални и доброволни), в които пенсията на всеки участник се определя пропорционално на личния му осигурителен принос и е функция на ефективното управление на акумулираните средства по индивидуалните партити. Включва поне следните мерки: - увеличение на вноската за универсален пенсионен фонд, обратното би било обричане на осигурените лица на неадекватен подход, намалявайки осигурителната вноска за тяхната допълнителна пенсия от частните пенсионни фондове; - спешни нормативни промени в инвестиционните възможности за пенсионните фондове, защото редица законови ограничения или празнини имат отрицателен ефект върху доходността им, което не е в интерес на осигурените лица, а акумулираните в тях активи под управление над 10 млрд. лева ще продължават да се инвестират в чужбина и да остават в значителна степен недостъпни за българската икономика.

- **Запазване на пенсионните спестявания на осигурените лица в техни лични партити в частните пенсионни фондове, а не „поглъщането“ им в публичните фондове на НОИ и Сребърния фонд.**

- **Уреждане на правата на осигурените лица във „фазата на изплащане“ на техните пенсии чрез създаване на съответна на това законова уредба: създаване на палитра от различни пенсионни продукти, които да се предлагат на осигурените лица във „фазата на изплащане“ на пенсиите.**

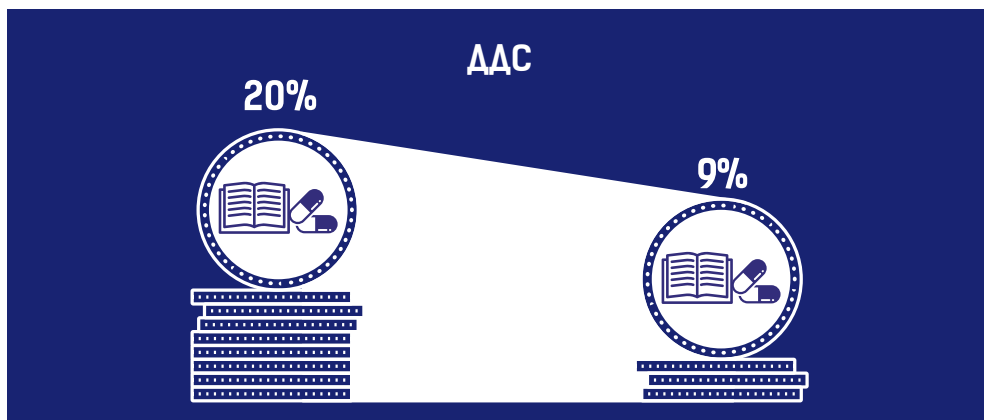
- **Силен небанков регулатор (Комисията за финансов надзор), чиято регулаторна и надзорна политика действително е насочена в защита интересите на осигурените лица.** Спешно е необходимо преодоляване на порочни административни практики, надзорно безсилие и злоупотреба с правомощия, неотстранени още от недалечното минало.

Финансиране на програмата:

При реален растеж между 6% и 7% приходната част на бюджета ще нараства годишно с между 2 млрд. лева и 2,5 млрд. лева

- Предвиждаме строги мерки срещу черната и сива икономика, картелите, монополите (злоупотребата с господстващо положение), олигополите и всички останали форми на нарушаване на конкуренцията. Първата задача е да се изпълни законовия текст в закона за акцизите и данъчните складове, който иницирахме заедно с колеги, за монтиране на измервателни уреди с фискална цел на производителите на алкохол и цигари. Повече от две години предишното правителство не изпълни закона! Така ще осигурим между 4 млрд. лева и 5 млрд. лева приходи допълнително всяка година в резултат на по-добра събираемост.
- Удвояването на бюджета за образование ще струва 1,4 млрд. лева за 4 г. и съответно 20% увеличение през първата година ще струва 280 млн. лева. Тази сума ще се финансира от допълнителните данъчни приходи в резултат на икономическия растеж.

• Въвеждане на диференцирано ДДС от 9% за основни храни, лекарства и книги (учебници). Това е директен начин за увеличение на располагаемия доход на социално най-слабите групи от населението. В същото време повишеното потребление на храни от първа необходимост, които в голямата си част са произведени в България, ще стимулира развитието на малкия и среден бизнес, основен производител на тези продукти.

Примерите от други страни показват, значително изсветляване на сегментите от пазара, за които се въвежда по-ниско ДДС заедно с общо повишаване на потреблението. По тази причина не очакваме съществени загуби за бюджета.

- Предвидените в програмата мерки за ограничаване на корупцията и намаляване на кражбите и загубите в енергетиката ще генерират годишно 2 до 3 млрд. по-малко загуби за бюджета, или около 10 млрд. лева за един управленски мандат.

Развитие на Фондовата борса

- Привличане на водеща световна или европейска борса, като стратегически инвеститор в Българската фондова борса (БФБ), която да създаде успешен бизнес модел.

- Предвидените в програмата мерки за ограничаване на корупцията и намаляване на кражбите и загубите в енергетиката ще генерират годишно 2 до 3 млрд. по-малко загуби за бюджета, или около 10 млрд. лева за един управленски мандат.

- Продажба БФБ на държавни миноритарни пакети от големи структуроопределящи гружества, например от структурата на Български енергиен холдинг. Подобна стъпка ще е в унисон с тенденциите в енергийния бранш от последното десетилетие и в частност в Полша, Румъния, Русия и др., където приватизацията чрез публично предлагане на акции доведе до бум на капиталовите пазари.

- Финансиране на мащабни инфраструктурни проекти чрез набиране на финансов ресурс през капиталовия пазар (например за проекти, за които не достига европейско или друго финансиране, напр. магистралите „Хемус“ и „Черно море“ и т.н.)

• Промени относно инвестиционните ограничения на институционалните инвеститори.

• Например за пенсионните фондове законът урежда инвестиционните им възможности бегло и схематично, има или куриозни изрични рестрикции, или празноти, които пречатстват инвестиционната им дейност¹ (например лишени са без логика от възможност на инвестират в инструменти, които се предлагат на българския и международните финансови пазари, което пречатства диверсификацията на риска и има ефект върху доходността).

Ограничаването на инвестиционните възможности за пенсионните фондове води до сериозен отрицателен ефект върху доходността им и това не е в интерес на осигурените лица. Без своевременни нормативни реформи относно инвестиционната страна на бизнеса на институционалните инвеститори, акумулираните в тях капитали ще останат в голямата си част недостъпни за българската икономика, а доходността от тях ще остава незначителна до степен да застраши изпълнението на основните им функции по социално осигуряване, и то още в близките няколко години.

¹ Същевременно натрупаните активи под управление към 30.09.2016 г. съгласно последно оповестените публични данни са над 10 млрд.

ЗА

www.NovaRepublika.bg

**НОВА
РЕПУБЛИКА**

4

